

KOMODA

CHRISTOPHE WOLFF (1720–1795)

Paryż, ok. 1755–1760

sygn.: C. WOLFF / JME (dwukrotnie, na przednich narożach pod blatem)
orzech, dębina (konstrukcja), amarant, palisander różany, sykomora barwiona,
jawor (intarsja); brąz złocony, cyzelowany; marmur szary z białym użycieniem

87 × 129 × 62 cm

nr inw. ZKW/5813

zakup do zbiorów Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum w 2020 r.

Komoda w stylu Ludwika XV, o wypukłym froncie, dwuszufladowa, intarsjowana, na czterech wysmukłych, lekko wygiętych nogach, nakryta marmurową płytą o profilowanej krawędzi.

Mebel z charakterystycznym układem szuflad, określanym we Francji jako *sans traverse* – bez podziału. Lica szuflad przylegają ściśle do siebie, dzięki czemu niewidoczna jest poprzeczna listwa je rozdzielająca. Daje to efekt jednolitej płaszczyzny, którą można pokryć ornamentem z centralnym motywem, który układem i wielkością „ignoruje” poziome podziały szuflad. W tym przypadku powierzchnia pokryta jest w całości kwiatową intarsją: bukiety i gałązki na tle jasnych, nieregularnych płycin, ujętych w ciemne wstęgowe obramienia. Kompozycje z bukietami zdobią także boki komody. Mebel z kompletem złoconych rokokowych aplikacji: na przednich narożach, fartuchu, zakończeniach nóg (stopki), szyldach przy kluczach i uchwytach szuflad.

Autorem mebla jest paryski ebenista niemieckiego pochodzenia Christophe Wolff, który tytuł mistrzowski otrzymał 10 grudnia 1755 r., wcześniej



pracował jako wolny rzemieślnik. W swojej ponad 40-letniej karierze tylko dwukrotnie zmieniał adres pracowni (rue de Charenton i rue Neuve-Saint-Denis). Jego produkcja była obfita, a prace bardzo dobrej jakości. Do końca swojej twórczości meblarskiej zdecydowanie przedkładał styl rokoka i jego płynne, finezyjne linie nad klasycyzm, który w jego wykonaniu wypadł dość oschle, z „niemiecką precyzją”. Mistrzowsko posługiwał się techniką intarsji o wyrafinowanych układach i różnorodnej tematyce (duże kwiaty, bukiety, atrybuty muzyczne, pejzaże, scenki rodzajowe). Z jego pracowni wychodziły także dobrej klasy meble pokryte orientálną laką czy też jej imitacją. Ceniono go również za wyrób mebli „mechanicznych”.

Obecnie prace Wolffa znajdują się m.in. w paryskich muzeach Cognacq-Jay (sekretarzyk), Musée des Arts Décoratifs (komoda i para szafek kątowych), Luwr (biurko).

Komodę ze zbiorów zamkowych wykonano w początkowych latach działalności Wolffa (ok. 1755–1760). Może o tym świadczyć intarsjowana kompozycja na froncie mebla z silnie podkreślonymi podziałami na przenikające się pola, z których centralne ma układ sercowy, oraz użycie przez ebenistę motywu ukośnej kratki regencyjnej wypełnionej rozetkami. W następnych latach Wolff będzie nadal często stosował kwiatowe intarsje, jednak już bez wewnętrznych wstęgowych ram.

Maciej Choynowski

Literatura

J. Nicolay, *L'art et la manière des maîtres ébénistes français au XVIIIe siècle*, Paris 1959, s. 476, 485–489

P. Kjellberg, *Le mobilier français du XVIIIème siècle*, Paris 1989, s. 874–878

F. de Salverte, *Les ébénistes du XVIIIe siècle*, Paris 1934



PODRÓŻNY SERWIS DO HERBATY I KAWY

Królewska Manufaktura Porcelany w Miśni, 1722–1725

mal. Johann Gregorius Höroldt i jego warsztat ok. 1730

sygn.: na imbryku do herbaty i cukiernicy podszkliwnie kobaltem znak manufaktury skrzyżowane miecze w podwójnym okręgu oraz litery K.P.M.; na wszystkich elementach porcelanowych złotem malowana liczba 61 (znak złotnika?); na oprawie dzbanka do kawy ze srebra złoczonego znak Augsburga oraz znak EA złotnika Eliasa Adama (1669–1745);

na łyżeczkach znaki Augsburga oraz różnych złotników porcelana malowana naszkliwnie, złoczona; srebro złoczone

kaseta: wys. 23,5 cm, szer. 55 cm, gł. 35 cm; czarki do herbaty: wys. 4,5 cm, śr. 7,2 cm;

spodki: śr. 12,5 cm; dzbanek do kawy: wys. z oprawą 19,5 cm; imbryk do herbaty:

wys. 11,5 cm; śr. podstawy 6,5 cm; miska na fusy: wys. 8 cm, śr. 17 cm,

herbatnica: wys. śr. 10 cm; cukiernica: wys. 8 cm, szer. 11 cm, dł. 9,8 cm

nr inw. ZKW/5919/1–18

zakup do zbiorów Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum w 2020 r.

Każdy z elementów porcelanowych jest zdobiony scenkami rodzajowymi w typie *chinoiserie* umieszczonymi w rezerwach o czterolistnym wykroju na czarkach, spodkach, imbryku do herbaty, dzbanku do kawy i misce, na herbatnicy – na każdej ze ścianek, a w sposób ciągły – na korpusie cukiernicy. Ujęte są bogatą ramą ze złoceniem, przy krawędziach złoty ornament (na czarkach i misce – przy wylewie wewnętrznych ścianek). Formy typowe dla naczyń z tego okresu: czarki na pierścieniu podstawy koniczne, o szeroko rozchylonym wylewie; spodki miseczkowate; miska